

Patientrettigheder

– en kort orientering til patienter og pårørende

Region Hovedstadens Psykiatri er Danmarks største psykiatriske hospital. Vi leverer regionens ydelser på psykiatriområdet og driver tre socialpsykiatriske tilbud. I 2010 behandlede vi ca. 41.000 patienter for psykisk sygdom, og antallet er støt stigende.

Vi behandler både børn og voksne med alvorlige psykiske lidelser som skizofreni, angst og depression. Behandlingen foregår på Region Hovedstadens Psykiatris psykiatriske centre og børne- og ungdomspsykiatriske centre, som geografisk ligger spredt i hele Region Hovedstaden.

Behandlingen i Region Hovedstadens Psykiatri foregår primært i ambulatorier, distriktspsykiatri, opsøgende team og, når det er nødvendigt, ved indlæggelse.

Kære patient

Det er regionsrådets ønske, at du med denne pjece kort kan orientere dig om dine rettigheder som patient. Du er altid velkommen til at henvende dig til personalet, der hvor du modtager behandling, eller til en patientvejleder, hvis der opstår spørgsmål eller tvivl undervejs i din læsning.

Vil du vide mere om dine rettigheder, kan du få uddybende information i vejledningen "Patientrettigheder - en vejledning for patienter og pårørende". Du kan bede personalet om at få den udleveret eller finde den og meget mere information på Region Hovedstaden Psykiatri hjemmeside www.psykiatri-regionh.dk.

Du bestemmer selv

Retten til selv at bestemme gælder som hovedregel, fra man er 15 år.

Du har ret til at bestemme, om du vil tage imod den undersøgelse og den behandling, du bliver tilbudt. Hvis du accepterer, skal du give dit samtykke. Hvis du ikke selv er i stand til at give dit samtykke, tager en anden stilling på dine vegne. Normalt vil det være dine nærmeste pårørende.

Hvis behandlingen ændres, skal du have nye informationer, og du skal igen tage stilling til, om du vil give dit samtykke.

I livstruende situationer, hvor du ikke er i stand til at give dit samtykke, kan lægen give dig øjeblikkelig behandling uden først at få et samtykke fra dig eller fra dine pårørende.

Psykiatriske patienter kan i særlige tilfælde blive behandlet med tvang. Du kan få mere information om dine rettigheder i forbindelse med tvangsbehandling i pjecen "Tvang i psykiatrien" fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Du kan få pjecen udleveret på det psykiatriske behandlingssted eller finde den på ministeriets hjemmeside (se under Adresser).

Du har ret til information om sygdom og behandling

Du har ret til at få information om bl.a. mulighed for behandling, det forventede resultat af behandling, samt mulige komplikationer og bivirkninger. Du skal også oplyses om hvilken betydning, det får, hvis du ikke vil behandles.

Du har også ret til at fortælle lægen, at der er informationer, du ikke ønsker at få.

Registrering i elektroniske systemer

Det psykiatriske behandlingssted registrerer oplysninger om dig. Det er nødvendigt for at give dig den bedst mulige behandling. Du kan få oplyst hvilke oplysninger, der er registreret om dig.

I forbindelse med behandling må læger og andre sundhedspersoner på det psykiatriske behandlingssted også indhente oplysninger om dig i e-journalen (den elektroniske journal) eller fra andre elektroniske systemer.

Du kan frabede dig, at der indhentes oplysninger om dig i elektroniske systemer ved at meddele det til den afdeling eller sundhedsperson, som ønsker at indhente dine journaloplysninger. Sundhedspersonen bør oplyse dig om hvilke konsekvenser, det kan få for din behandling.

Aktindsigt

Alle, der er fyldt 15 år, kan få aktindsigt i form af en kopi af journalen. Du kan bede den afdeling, hvor du er blevet behandlet, om at se eller få en kopi af din journal. Din anmodning skal besvares inden 10 dage.

Din journal på Sundhed.dk

Du kan se en del af din journal i e-journalen på adressen www.sundhed.dk, hvis du har NemID eller en digital signatur. Siden den 1. oktober 2008 er journaldata vedrørende hospitalsbehandling eller psykiatrisk behandling skrevet ind i e-journalen. Du kan se oplysningerne 14 dage efter registreringen.

Hvem får oplysninger om din sygdom?

Personalet har tavshedspligt - også over for dine nærmeste pårørende. Det er dig, der afgør om og til hvem, personalet må udtale sig til om dine forhold.

Ved din udskrivning og evt. efter ambulante besøg får din egen læge eller den læge, der har henvist dig, et brev om behandlingen. Hvis du ikke ønsker, at vi sender sådan et brev, skal du sige det til personalet.

Frit sygehusvalg og den udvidede undersøgelses- og/eller behandlingsret

Du kan læse om dine rettigheder og muligheder for at vælge behandling på offentlige og private behandlingssteder i dit indkaldelsesbrev. Du kan få flere oplysninger i pjecen "Sygehusvalg" fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, der er vedlagt dit indkaldelsesbrev. Personalet eller patientvejlederen kan også udlevere pjecen til dig.

Behandlingsgarantien vedrørende livstruende sygdomme

Du kan læse om de særlige tidsfrister og regler for livstruende kræft- eller hjertesygdomme i pjecen "Maksimale ventetider" fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Personalet eller patientvejlederen kan udlevere pjecen til dig.

Er noget gået galt?

Er du i forbindelse med undersøgelse, behandling eller pleje blev skadet eller udsat for en konkret risiko for skade, er der tale om en utilsigtet hændelse.

Patienter og pårørende kan rapportere utilsigtede hændelser, så sundhedsvæsenet kan lære af sine fejl.

Du kan rapportere på to måder. Elektronisk via Dansk patientsikkerhedsdatabase www.dpsd.dk eller på en blanket, du kan få udleveret af patientvejlederen.

Du kan få mere viden om rapportering af utilsigtede hændelser på Patientombuddets hjemmeside www.patientombuddet.dk, i Patientombuddets folder "Hjælp os med at lære, hvis noget er gået galt", eller ved at kontakte personalet eller patientvejlederen.

Dialog, klage og erstatning

Du kan klage over en sundhedspersons faglige behandling af dig, og hvis du synes en sundhedsperson ikke har overholdt dine rettigheder som patient. Det er Sundhedsvæsenets faglige Disciplinærnævn, der behandler sådanne klager, men klagen skal sendes til Patientombuddet (se under Adresser).

Vil du klage over sundhedsvæsenets håndtering af dit patientforløb, eller synes du at sundhedsvæsenet ikke har overholdt dine rettigheder som patient, er det Patientombuddet, der behandler din klage.

Når du sender en skriftlig klage til Patientombuddet over enten en sundhedspersons faglige behandling af dig eller dit behandlingsforløb, bliver du tilbudt en dialogsamtale med behandlingsstedets sundhedspersonale. Her får du mulighed for at få afklaret dine spørgsmål og eventuelle misforståelser.

Din klage skal være indgivet inden to år efter, at du er eller bør være blevet bekendt med det forhold, du vil klage over. Og senest fem år efter, at det forhold, du vil klage over, fandt sted.

Du kan også klage til Patientombuddet over afgørelser om bl.a. kørsel, frit og udvidet frit sygehusvalg, behandlingsgarantien og tolkebistand. Patientombuddet skal modtage din skriftlige klage inden fire uger efter, at du har modtaget afgørelsen. Patientombuddet kan, hvis særlige grunde er til stede, behandle din klage efter de fire ugers udløb.

Er du utilfreds med serviceniveauet, omgangstonen, de fysiske rammer eller maden på hospitalet, opfordrer vi dig til at henvende dig til ledelsen af afdelingen eller til behandlingsstedets ledelse.

Du kan søge erstatning via Patientforsikringen (se under Adresser), hvis du i forbindelse med undersøgelse, behandling eller pleje påføres en skade. Skaden skal anmeldes senest tre år efter, at du har fået eller burde have fået kendskab til den og senest 10 år efter, at skaden er sket.

Din kontaktperson eller patientvejlederen kan hjælpe eller vejlede dig med at klage eller søge erstatning.

Bliver du udsat for tvang under din indlæggelse, har du ret til at få beskikket en patientrådgiver. Patientrådgiveren skal vejlede dig om alle forhold i forbindelse med din indlæggelse, ophold og behandling på en psykiatrisk afdeling. Patientrådgiveren skal også hjælpe dig, hvis du ønsker at klage. Du kan i forbindelse med tvang klage til Det Psykiatriske Patientklagenævn (se under Adresser). Du kan indgive din klage til personalet på behandlingsstedet, der skal videresende klagen for dig. Der er ingen frist for din klage til Det Psykiatriske Patientklagenævn.

Siddende kørsel til og fra det psykiatriske behandlingssted

Vilkår for kørselsrefusion

- Kørslen skal ske med det efter forholdene billigste forsvarlige transportmiddel
- Refusionen kan ikke overstige de faktiske udgifter

Du sørger og betaler selv for kørsel
Du kan få delvis refusion af dine udgifter, hvis du:

- Er pensionist,
- Har over 50 km mellem din bopæl og det psykiatriske behandlingssted du hører til, eller
- Skal møde frem på det psykiatriske behandlingssted mere end en gang (i samme forløb) eller skal hjem på lægeordineret orlov.

Du sørger selv for kørsel
Overstiger dine udgifter til kørslen tur/retur 25 kr., kan du dog få dem refunderet på det psykiatriske behandlingssted.

Du sørger selv for kørsel
Overstiger dine udgifter til kørslen tur/retur 60 kr., kan du dog få dem refunderet på det psykiatriske behandlingssted.

Du sørger og betaler selv for kørsel

Du sørger og betaler selv for kørsel

Er du indkaldt til undersøgelse eller behandling på det psykiatriske behandlingssted

JA

Benyttter du frit sygehusvalg, dvs. har du valgt et andet offentligt psykiatriske behandlingssted end det, du hører til?
Eller benytter du den udvidede undersøgelses- og/eller behandlingsret, dvs. har du valgt et privat behandlingssted?

JA

NEJ

Er du pensionist?

JA

Kan du køre med offentlige transportmidler? (Afdelingens vurdering)

JA

NEJ

Afdelingen sørger for din kørsel

Du sørger selv for kørsel
Overstiger dine udgifter til kørslen tur/retur 25 kr., kan du dog få dem refunderet på det psykiatriske behandlingssted.

NEJ

Er afstanden mellem din bopæl og det psykiatriske behandlingssted over 50 km?

JA

Kan du køre med offentlige transportmidler? (Afdelingens vurdering)

JA

NEJ

Afdelingen sørger for din kørsel

Du sørger selv for kørsel
Overstiger dine udgifter til kørslen tur/retur 60 kr., kan du dog få dem refunderet på det psykiatriske behandlingssted.

NEJ

Skal du møde frem på det psykiatriske behandlingssted mere end en gang (i samme sygdomsforløb) eller skal du hjem på lægeordineret orlov?

JA

Kan du køre med offentlige transportmidler? (Afdelingens vurdering)

JA

NEJ

Afdelingen sørger for din kørsel eller du kører i egen bil

Du sørger og betaler selv for kørsel

NEJ

Er du ikke nævnt endnu?

NEJ

(Overstiger dine udgifter til kørslen tur/retur 60 kr. kan du fra dit 2. fremmøde få refunderet dem på det psykiatriske behandlingssted)

Du sørger og betaler selv for kørsel

Kontaktpersoner

Hvis du er indlagt mere end to dage eller skal gå til mere end to ambulante behandlinger, får du en særlig tilknytning til en eller flere kontaktpersoner. Er dit behandlingsforløb kortere end to dage, får du tilbudt en kontaktperson, hvis du har særligt behov for det.

Det er Region Hovedstaden Psykiatris mål, at du tilbydes en kontaktperson allerede efter en dag.

Hvis du har brug for en tolk

Du har ret til at få en tolk, hvis lægen vurderer, at det er nødvendigt for din behandling.

Videnskabelige forsøg - du bestemmer

Du kan blive spurgt, om du vil deltage i et videnskabeligt forsøg. I en sådan situation skal du informeres både mundtligt og skriftligt om forsøget, og du skal give dit skriftlige samtykke til at indgå i forsøget. Du kan på et hvert tidspunkt trække dig ud af forsøget igen. Hvis du afslår at deltage i forsøget, får det selvfølgelig ingen konsekvenser for din videre behandling.

Du har ret til at bestemme over blod- og vævsprøver

Du kan bestemme, at blod- og vævsprøver fra dig, som hospitalet opbevarer, kun må bruges i forbindelse med behandling af dig selv og ikke til forskning mv. Hvis du ønsker dette, skal du henvende dig til Sundhedsstyrelsens Vævsanvendelsesregister (se under Adresser). Du kan anmode om, at prøverne destrueres, eller at du får prøverne udleveret, hvis du har en særlig grund til det.

Skriftligt samtykke til obduktion

Der må kun foretages lægevidenskabelig obduktion, hvis afdøde efterlader et skriftligt samtykke, eller hvis pårørende til en afdød giver tilladelse. Afdøde kan have betinget sit samtykke af den efterladte nærmeste pårørendes accept. Hvis du har valgt at testamentere dit legeme til forskning og uddannelse, kan dine pårørende ikke gøre indsigelser.

Tilladelse til organdonation ved dødsfald

For at kunne anvende et organ til transplantation, skal lægerne have en skriftlig tilladelse enten efterladt af afdøde eller fra afdødes pårørende.

Du har mulighed for at bestemme, at organdonation forudsætter dine pårørendes accept. Du kan registrere dit ønske i Donorregisteret (se under Adresser).

Livstestamente

I et livstestamente kan du bl.a. give udtryk for, at du ikke ønsker livsforlængende behandling, når døden er uafvendelig. Du kan registrere dit ønske i Livstestamenteregisteret (se under Adresser).

Patientvejlederen

Region Hovedstadens patientvejledere har kontorer på regionens hospitaler. Du kan frit vælge hvilken patientvejleder, du ønsker at kontakte.

Patientvejlederen kan hjælpe dig, hvis du har spørgsmål til fx frit sygehusvalg, aktindsigt eller klageveje. Patientvejlederen kan også være med til at løse misforståelser mellem dig og centrets personale.

Du kan ringe, skrive eller henvende dig personligt til patientvejlederen. Personalet kan hjælpe dig med at få kontakt til patientvejlederen og oplyse om adresser og åbningstider. Disse oplysninger fremgår også af hospitalernes hjemmesider. Telefonnumre til Region Hovedstadens patientvejledere kan du finde på bagsiden.

Adresser

Klage og erstatning

Patientombuddet

Finsensvej 15
2000 Frederiksberg
Tlf.: 72 28 66 00
E-mail: pob@patientombuddet.dk
www.patientombuddet.dk

Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn

Samme adresse som Patientombuddet

Det Psykiatriske Patientklagenævn i Statsforvaltningen Hovedstaden

Borups Allé 177
2400 København NV
Tlf.: 72 56 70 00
E-mail: hovedstaden@statsforvaltning.dk
www.statsforvaltning.dk

For patienter på Psykiatrisk Center Sct. Hans

Det Psykiatriske Patientklagenævn i Statsforvaltningen Sjælland

Dronningens Gade 30
4800 Nykøbing F
Tlf.: 72 56 76 00
E-mail: sjaelland@statsforvaltning.dk
www.statsforvaltning.dk

Patientforsikringen

Nytorv 5, 3.
1450 København K
Tlf.: 33 12 43 43
E-mail: pf@patientforsikringen.dk
www.patientforsikringen.dk

Sygehusvalg og ventetider

Enhed for sygehusvalg

Rigshospitalet, Afsnit 7561
Tagensvej 20, Opgang 75, 6. sal
2200 København N
Tlf.: 35 45 41 19
E-mail: fritvalg@rh.regionh.dk

Sundhedsmyndigheder

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf.: 72 26 90 00
E-mail: sum@sum.dk
www.sum.dk

Sundhedsstyrelsen

Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf.: 72 22 74 00
E-mail: sst@sst.dk
www.sst.dk

Region Hovedstaden

Kongens Vænge 2
3400 Hillerød
Tlf.: 38 66 50 00
E-mail: regionh@regionh.dk
www.regionh.dk

Registre

Donorregisteret

Rigshospitalet, Afsnit 9532
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
Tlf.: 35 45 52 69
www.sundhed.dk

Livstestamenteregisteret

Rigshospitalet, Afsnit 9532
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
Tlf.: 35 45 52 69
www.sundhed.dk

Vævsanvendelsesregisteret

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf.: 72 22 74 00
www.sundhedsdata.sst.dk

Telefonnumre til Region Hovedstadens patientvejledere:

Træffetider:

Mandag – torsdag ml. kl. 10 - 13 og fredag ml. kl. 10 - 12.

Amager Hospital	38 66 66 31
Bispebjerg Hospital	38 66 66 32
Bornholms Hospital	38 66 66 33
Frederiksberg Hospital	38 66 66 34
Frederikssund Hospital	38 66 66 35
Gentofte Hospital	38 66 66 36
Glostrup Hospital	38 66 66 37
Helsingør Hospital	38 66 66 39
Herlev Hospital	38 66 66 40
Hillerød Hospital	38 66 66 41
Hvidovre Hospital	38 66 66 42
Regionsgården	38 66 66 43
Rigshospitalet	38 66 66 44

Psykiatri

Region Hovedstadens Psykiatri
Kristineberg 3
2100 København Ø

Telefon: 45 11 20 00
E-mail: psykiatri@regionh.dk
www.psykiatri-regionh.dk